

© BirdLife Malta

În acest fișier vei găsi...

Eu și natura 1

Poveste: *Lumea Sânzianei*

Eu și natura 2

Mască de furnică

Poveste: *Şirul furnicilor*

6 planșe din poveste

Eu și natura 3

Poveste: *Lumea Sânzianei devine din ce în ce mai mare*

Să semănăm

Plante autohtone cu flori pe care le poți cultiva

www.sor.ro

www.birdlifemalta.org

Lumea Sânzianei

Sânziana [poți alege un personaj cu alt nume și sex] e la școală. E prima ei zi de școală. Sânziana are mulți prieteni. Ea are o profesoară nouă, o cheamă [alege un nume]. Sânzianei îi place clasa ei. E plină de obiecte frumoase pe care poate să le vadă [atinge-ți ochii] și să le atingă [mișcă-ți mâinile], să le miroasă [trage aer pe nas] și să le audă [atinge-ți urechile].

Sânziana se duce la punctul [alege numele acestuia]. Atinge [alege obiectul] și spune:

"Ce moale e! Îmi place, se simte plăcut!"

[Continuă în acest fel, cerându-le de fiecare dată copiilor să atingă, să miroasă, să audă și să vadă diverse obiecte, iar apoi să spună ce cred, cum arată, ce simt etc. Lasă-i să-și exprime fizic reacțiile.]

Apoi Sânziana se oprește și spune:

"Dar lipsește ceva. Oare ce?"

[Repetă propoziția de mai sus după fiecare obiect pe care copiii îl iau în mâna până când învață să-l numească singuri. Continuă în acest fel la toate punctele amenajate.]

Sânziana trece prin toate punctele amenajate. Nu găsește ceea ce caută. Îi vine o idee:

"Aș putea să caut afară."

[Spune-le copiilor că trebuie să mergeți cu toții să căutați ce-i lipsește Sânzianei. Du-i în curtea școlii în locul unde știi că e o plantă înflorită – dacă nu e niciuna, adu o plantă în ghiveci și las-o în locul unde vei duce copiii mai târziu.]

Sânziana vede o plantă și aleargă spre ea. Râde și spune:

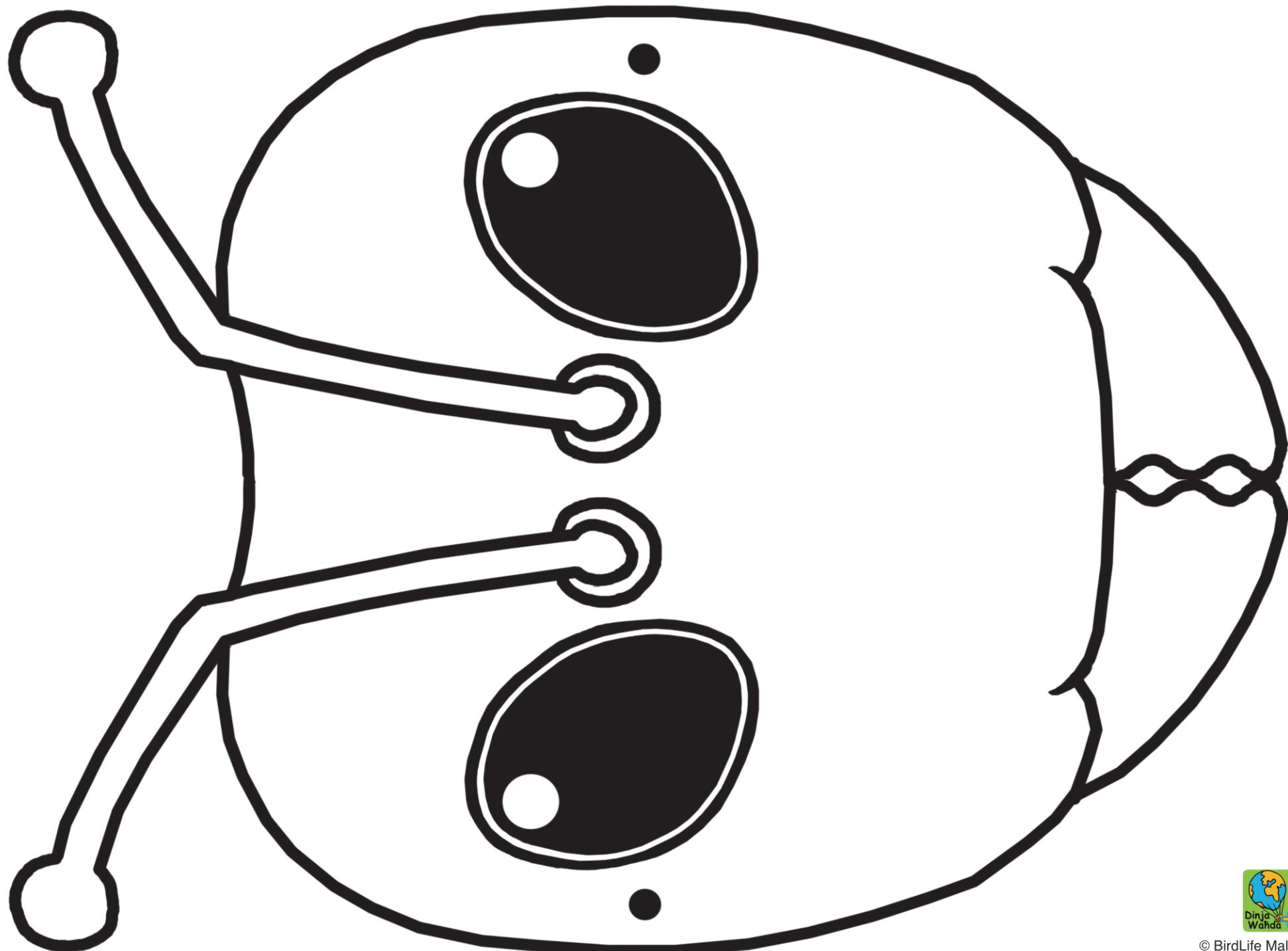
"Uite-o! Asta lipsea: o plantă! Îmi plac plantele, fac flori frumoase."

[Lasă-i pe copii să observe planta, să-i atingă ușor frunzele, să-i privească florile, să le miroasă și să-i numere petalele. Întrebă-i ce cred și simt despre acest lucru.]

"Sunt atât de fericită acum, spune Sânziana. Acum vreau și eu o plantă în clasă."

Eu și natură 2

Mască de furnică

© BirdLife Malta

A fost odată ca niciodată o familie de furnici. Ele trăiau împreună într-un cuib. Un cuib de furnici nu seamănă cu unul de păsări. Este o gaură în pământ cu foarte multe coridoare și încăperi. În mijlocul cuibului se află camera cea mai mare – camera reginei. Furnicile își iubeau regina foarte mult pentru că era mama lor. O ascultau în toate.

În fiecare zi furnicile se duceau să caute hrana. Multe dintre camerele cuibului erau pline cu mâncare. Regina era fericită să-și vadă furnicuțele atât de hnice.

"Cât de hărnicuțe sunteți, micițele mele! Vom avea ce mâncă la iarnă."

Regina avea și furnici-soldat. Acestea erau mai mari decât furnicile lucrătoare. Aveau capul uriaș. Ele făceau de pază la intrarea în cuib.

Cuibul furnicilor se găsea într-un colț al unei grădini. Grădina era a unei femei nepăsătoare. Într-o zi, femeia fuma o țigară în grădină. Când a terminat-o, a aruncat-o în iarba și a intrat în casă.

Iarba era uscată și a luat foc. Focul s-a făcut din ce în ce mai mare și a cuprins întreaga gradină.

Furnicile au simțit fumul cu ajutorul antenelor. Au început să alerge strigând: „Foc! Foc!” și s-au grăbit să anunțe pe regină.

Regina a strâns furnicile în jurul ei și le-a spus:

"Micițele mele, hai să plecăm de-aici cât de repede putem."

"Ce facem cu mâncarea?" a întrebat o furnicuță.

Şirul furnicilor

"Nimic! Lăsați-o aici. Dacă încercăm să căram, va fi prea greu să alergăm și focul ne va prinde din urmă. Să luăm doar copiii."

Regina a ieșit prima. Ea și-a învărtit antenele ca să-și dea seama în ce parte arde focul. Apoi a început să fugă în direcția opusă și toate furnicuțele au urmat-o. Era foarte mult fum și nu vedea foarte bine, aşa că mergeau una în spatele celeilalte, atingând cu antenele furnica din față. Astfel, nu s-a pierdut nimeni.

Regina a ajuns în fața unui perete și a găsit o spărtură în el. "Urmați-mă!" a strigat ea și toate au intrat în spărtură, una după alta. Furnicile au intrat în perete și curând au găsit o ieșire în cealaltă parte a zidului. Acolo era o pașiște mare. S-au oprit să-și tragă răsuflarea. Regina a privit în jur să vadă dacă nu lipsește cineva. Nimeni nu s-a rănit și nimeni nu s-a rătăcit. Nici măcar vreun puiuț de furnică.

"Acum ascultați-mă, copiii mei!" a spus regina. Vechea noastră casă nu mai există. Trebuie să găsim un loc să construim una nouă. Uite un copac mare acolo. Cred că e un loc bun pentru noi. Să începem lucrul chiar acum."

Regina a ajuns în fața unui perete și a găsit o spărtură în el. "Urmați-mă!" a strigat ea și toate au intrat în spărtură, una după alta. Furnicile au intrat în perete și curând au găsit o ieșire în cealaltă parte a zidului. Acolo era o pașiște mare.

S-au oprit să-și tragă răsuflarea. Regina a privit în jur să vadă dacă nu lipsește cineva. Nimeni nu s-a rănit și nimeni nu s-a rătăcit. Nici măcar vreun puiuț de furnică.

"Acum ascultați-mă, copiii mei!" a spus regina. Vechea noastră casă nu mai există. Trebuie să găsim un loc să construim una nouă. Uite un copac mare acolo. Cred că e un loc bun pentru noi. Să începem lucrul chiar acum. Furnicile au alergat spre copac și au început să sape. Nimeni nu lenevea și în curând au construit un cuib la fel de mare ca cel vechi.

A doua zi, o fetiță pe nume Ana a venit să se joace pe pașiște. Ea s-a așezat sub copac ca să ia prânzul și a văzut furnicile.

"Cât de multe furnici, a spus ea. Nu le-am mai văzut până acum aici. Uite, au și un cuib!"

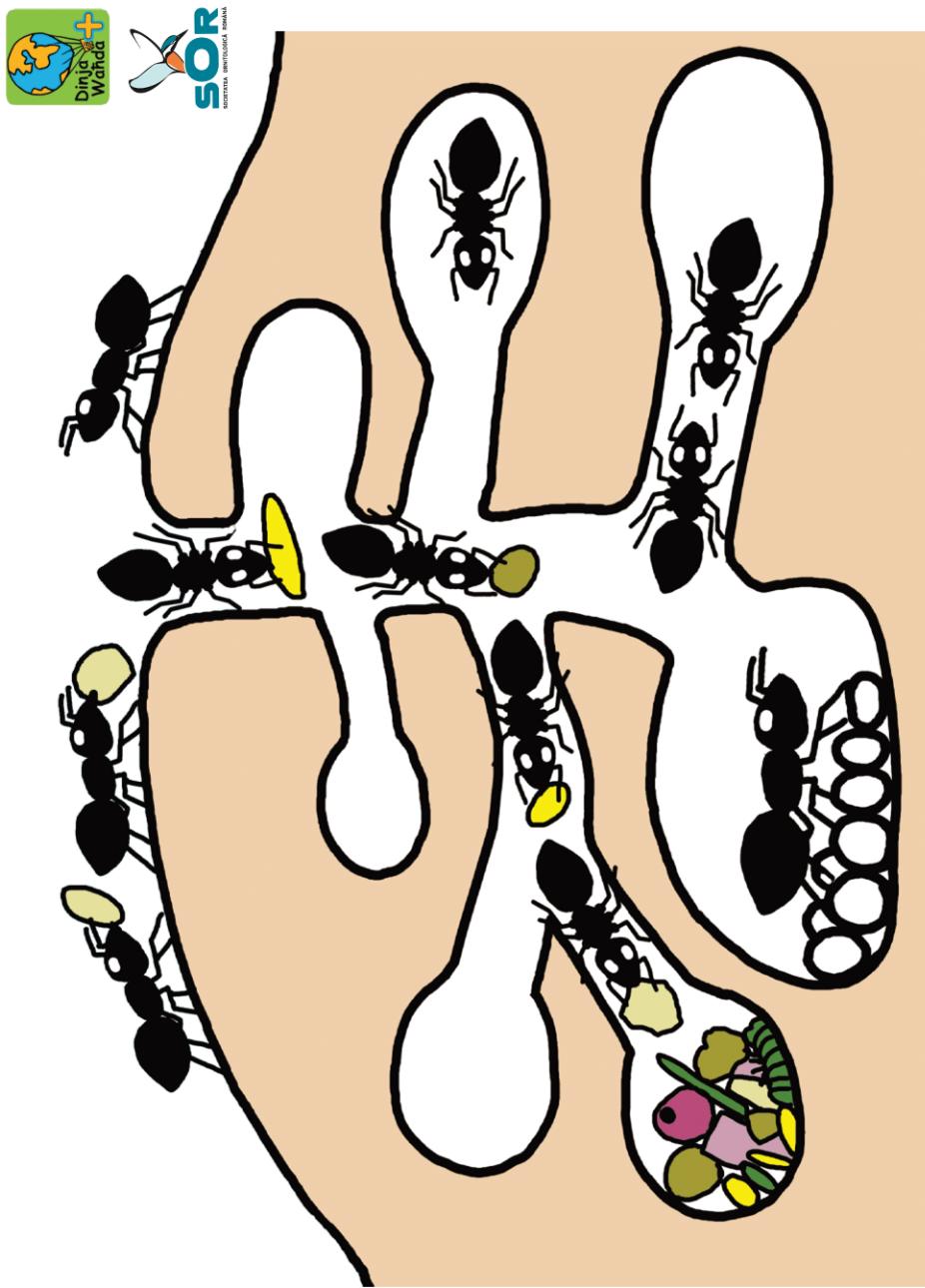
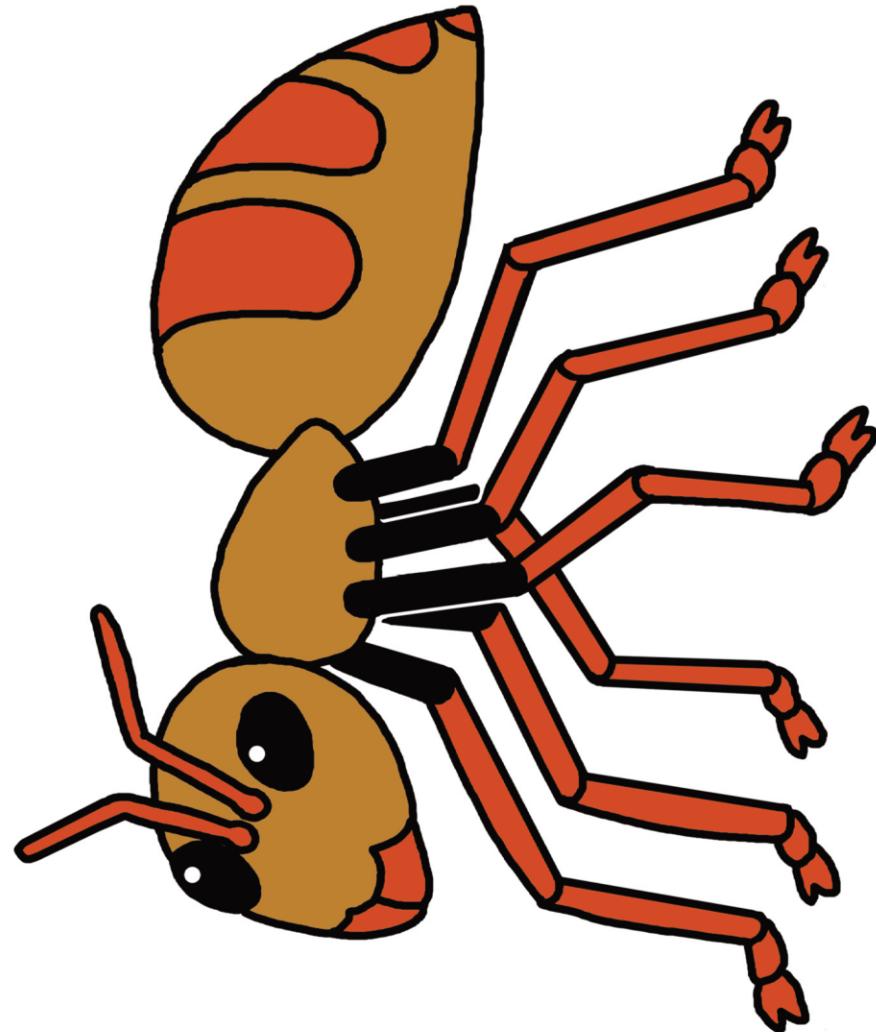
Ana știa că furnicile cară mâncare. A luat o bucătică de pâine și a pus-o pe pământ.

"Mă întreb dacă or să ia micul meu cadou, a spus Ana și a așteptat să vadă dacă-l vor lua."

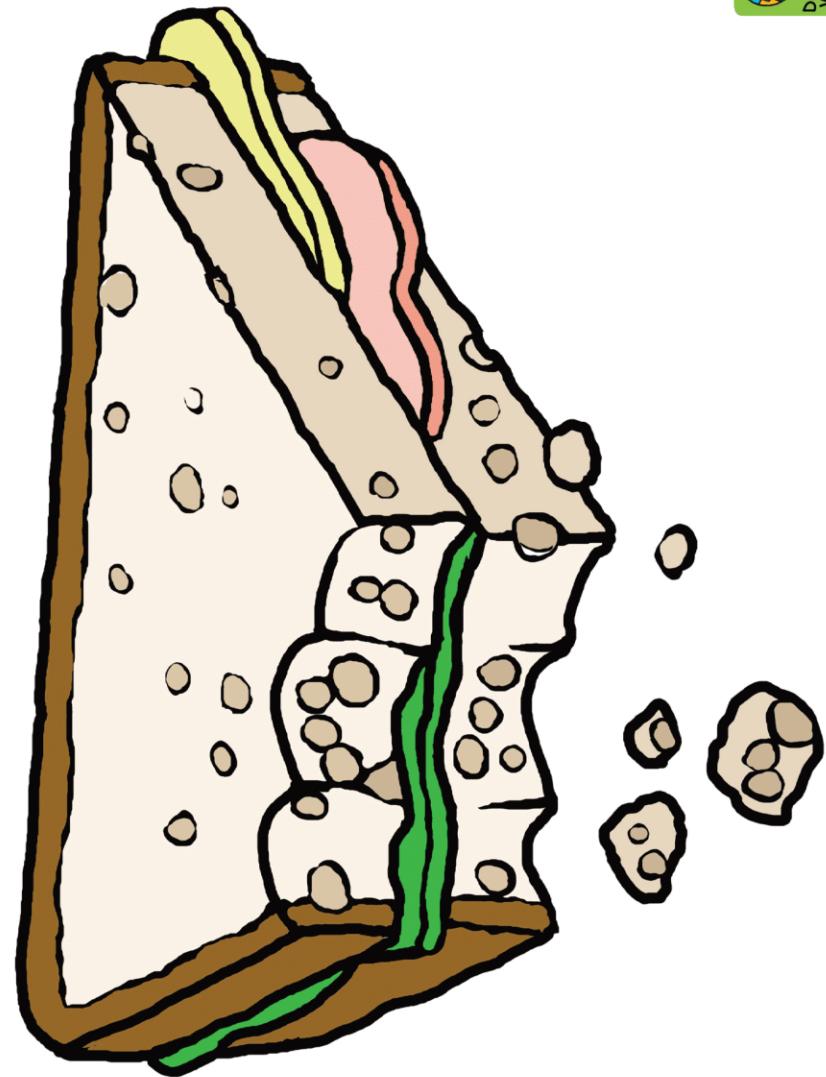
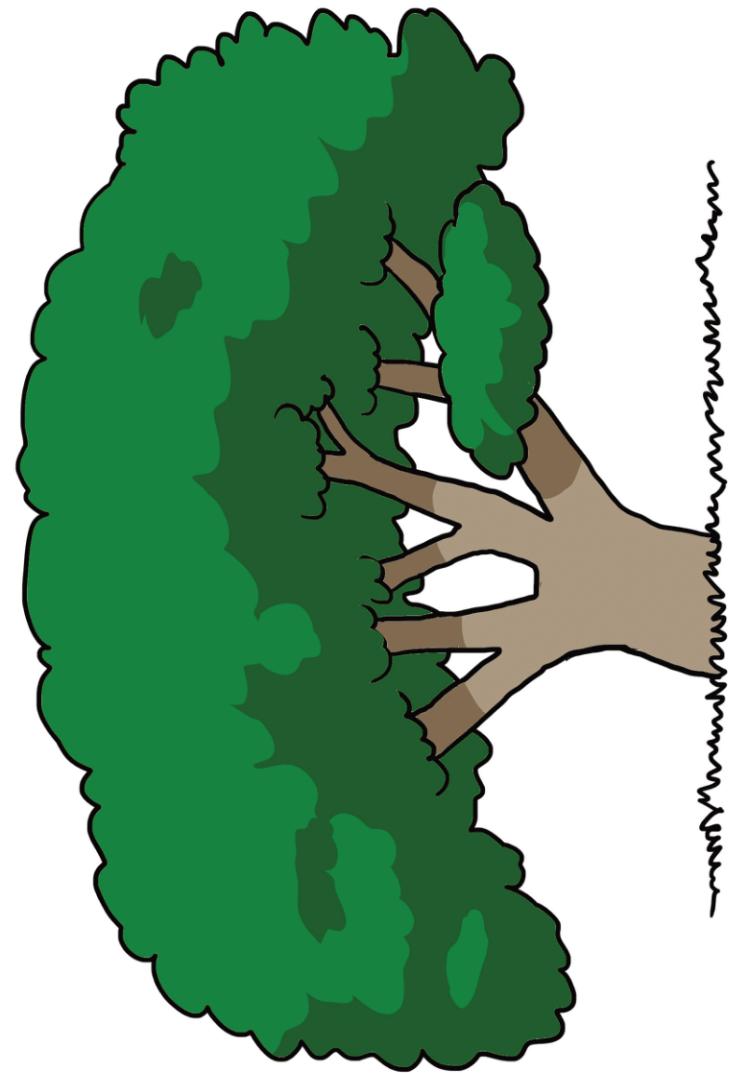
N-a trecut mult și o furnică a venit să miroasă pâinea. A încercat să o ridice, dar era prea grea. Atunci a fugit în cuib să ceră ajutor suratelor. După puțin timp, un grup de furnici a venit să-o ajute. Au ridicat împreună felia de pâine și au cărat-o în cuib.

Ana era foarte fericită. A doua zi s-a întors și le-a mai dat furnicilor o bucătică de pâine din prânzul ei. Apoi a venit în fiecare zi până la sosirea iernii.

Furnicile se simțeau acum confortabil și în siguranță în cuibul lor. Regina și-a adunat copiii în jurul ei și le-a spus povestii. Când li se făcea foame, mergeau într-o dintre încăperi și mâncau din mâncarea primită de la Ana. Nimeni n-a flămânzit în iarna aceea. Bravo, Ana!

Lumea Sânzianei devine din ce în ce mai mare

Sânziana [sau numele din prima poveste] e o fată fericită. Împreună cu profesoara ei [numele] și prietenii ei, a înfrumusețat clasa cu [adaugă numărul] plante în ghiveci. Sânziana și prietenii ei salută plantele în fiecare dimineață și au grijă de ele.

[Invită copiii să-ți spună ce fac ca să îngrijească plantele.]

"Clasa mea este cea mai frumoasă din școală. Are [adaugă numărul] plante care ne fac fericiți!"

[Împreună cu copiii, parurge alte subiecte pe care le-ai legat de plante. Unii copii pot pune în scenă aceste legături prin gesturi improvizate.]

"Acum, spuse Sânziana, vreau să fac din curtea școlii un loc frumos. Cum aş putea?"

[Copiii se gândesc la un răspuns. S-ar putea să fie nevoie să-i îndrumi ca să-și amintească de ce clasa lor e specială – pentru că are plante.]

"Da, asta e. O să aduc plante și o să fac o lecție frumoasă în aer liber! De unde pot să fac rost de plante?"

[Invită-i pe copii să vină cu sugestii. Dacă niciunul nu propune o soluție practică, întrebă-i dacă nu vor să crească plante împreună. Acest pas duce la următoare activitate.]

"Pot face plante din aceste obiecte?"

[Parurge, unul câte unul, obiectele pe care le pui în curte. De fiecare dată Poppy spune:

"Ce este acesta/aceasta? Este un/o.....!"

Pot să transform acest obiect într-o plantă?"

Invită copiii să te urmărească și să spună „Da!” sau „Nu!”. Pentru fiecare obiect cu care nu sunt de acord, cere-le să spună de ce, dându-le astfel ocazia să-și exerseze vocabularul prin expresii de tipul „E prea tare” sau „Nu e bun” etc. Când ajungi la semințe, arată-le ce crede Sânziana despre acest lucru.

Sânziana ridică o sămânță. O miroase și o atinge. Se gândește.

[Copiii imită ceea ce face Sânziana. Hotărâți împreună care dintre lucrurile alese se vor transforma în plante.]

"Hmm, da, cred că asta e! Sunt sigură că va deveni plantă."

Sânziana ia un ghiveci și niște pământ. Pune sămânța în pământ. O udă puțin. "Acum aştept. Oare va crește planta mea?"

• • • Pauză • • •

Să semănăm

Semințele pot fi de multe feluri – de forme, culori și dimensiuni diferite.

Unele semințe se găsesc în interiorul unui **fruct** sau al unei **teci** și va trebui să le scoți.

Bulbii sunt de obicei mai mari decât semințele.

Fă o **tavă pentru răsaduri**. Caută un recipient de plastic nu prea adânc – asemănător cu cel din imagine. Fă niște găuri mici în fundul recipientului.

Umple recipientul cu **pământ universal de flori**. Dacă îl cumpери, asigură-te că nu conține turbă.

Folosește un creion ca să faci găuri în pământ pentru semințe și bulbi. Găurile trebuie să aibă dimensiunea semințelor sau a bulbilor.

Dacă semințele sunt foarte mici, presără-le deasupra pământului. Menține pământul umed, dar nu ud, căci semințele vor putrezi.

Poți folosi și o tăviță compartimentată. Îți va fi mai ușor să muti plantele tinere în ghivece mai mari.

Semințele încolțesc în plântușe – le numim **răsaduri**. Lasă-le să crească până ajung de 3 centimetri. Apoi le poți transplanta.

Umple un ghiveci cu pământ. Fă o gaură în mijloc, acolo unde vei pune răsadul.

Scoate o plăntuță cu o linguriță veche. Cu grijă, să nu distrugi rădăcina subțire!

Pune răsadul în ghiveciul nou și acoperă ușor gaura cu pământ. Fii atent să nu strivești planta fragilă.

Acum udă răsadul, dar nu prea mult. Nu uita, rădăcinile lui sunt încă mici și nu pot să absoarbă multă apă. Menține solul umed, nu ud.

Plante pe care le poți cultiva

Iată 17 plante cu flori, pe care le poți cultiva din semințe. Ele vor aduce cu-loare și viață în grădina ta. Urmărește insectele, albinele și fluturii care vor trece pe acolo pentru o gustare!

Echinacea

Denumire populară
Echinacee
Denumire științifică
Echinacea purpurea
Tip: plantă perenă, erbacee
Perioada de înflorire:
iunie-septembrie
Culoarea florilor: violacee

Gura leului

Denumire populară
Gura leului
Denumire științifică
Antirrhinum majus
Tip: plantă perenă
Perioada de înflorire:
iunie-octombrie
Culoarea florilor: alb, roz, galben etc.

Narcisă galbenă

Denumire populară
Narcisă galbenă
Denumire științifică
Narcissus pseudonarcissus
Tip: plantă erbacee, perenă cu bulb
Perioada de înflorire:
martie-aprilie
Culoarea florilor: nuanțe de galben

Pătrunjel

Denumire populară
Pătrunjel
Denumire științifică
Petroselinum crispum
Tip: plantă erbacee perenă
Perioada de înflorire: în al doilea
an de cultivare, vara
Culoarea florilor: alb-verzi

Nalbă de gradină

Denumire populară
Nalbă de gradină
Denumire științifică
Alcea rosea
Tip: plantă erbacee anuală
Perioada de înflorire:
iunie-august
Culoarea florilor: roz, roșu, violet, alb

Levăntică

Denumire populară
Levăntică
Denumire științifică
Lavandula angustifolia
Tip: plantă perenă,
arbust de talie mică
Perioada de înflorire: iunie-august
Culoarea florilor: albastru-violet

Salvie

Denumire populară
Salvie
Denumire științifică
Salvia officinalis
Tip: semi-arbust, perenă
Perioada de înflorire: mai-iulie
Culoarea florilor: alb, violet, roz

Coada șoricelului

Denumire populară
Coada șoricelului
Denumire științifică
Achillea millefolium
Tip: plantă erbacee perenă
Perioada de înflorire:
iunie-septembrie
Culoarea florilor: alb

Narcisă albă

Denumire populară
Narcisă albă
Denumire științifică
Narcissus poeticus
Tip: plantă erbacee, perenă cu bulb
Perioada de înflorire: martie-aprilie
Culoarea florilor: alb, crem, galben

Gălbenele

Denumire populară
Gălbenele
Denumire științifică
Calendula officinalis
Tip: plantă erbacee, anuală
Perioada de înflorire:
mai-octombrie
Culoarea florilor: galben-portocaliu

Dalie

Denumire populară
Dalie
Denumire științifică
Dahlia variabilis
Tip: plantă perenă cu tuberculi
Perioada de înflorire:
iunie-octombrie
Culoarea florilor: alb, roșu, roz,
galben, portocaliu, violet

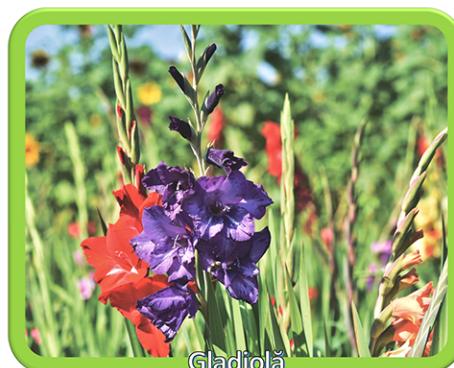
Rozmarin

Denumire populară
Rozmarin
Denumire științifică
Rosmarinus officinalis
Tip: planta perenă, arbust
Perioada de înflorire: aprilie-iunie
Culoarea florilor: albastru, violet

Ciulin albastru

Denumire populară
Ciulin albastru
Denumire științifică
Echinops ritro
Tip: plantă perenă,
compactă cu aspect de tufă
Perioada de înflorire:
iulie-septembrie
Culoarea florilor: albastru

Gladiolă

Denumire populară
Gladiolă
Denumire științifică
Gladiolus communis
Tip: plantă perenă, geofită
Perioada de înflorire:
iunie-septembrie
Culoarea florilor: alb, roșu, roz,
galben, portocaliu

Măces

Denumire populară
Măces
Denumire științifică
Rosa canina
Tip: trandafir, arbust
Perioada de înflorire: mai-iunie
Culoarea florilor: alb, roz

Măghiran

Denumire populară
Măghiran
Denumire științifică
Origanum majorana
Tip: plantă erbacee, perenă
Perioada de înflorire:
iulie-septembrie
Culoarea florilor: alb-roz

Iederă

Denumire populară
Iederă
Denumire științifică
Hedera helix
Tip: plantă cătărătoare, perenă,
lemnosoasă veșnic verde
Perioada de înflorire: septem-
brie-noiembrie
Culoarea florilor: alb-verzui